

Nr 295.

Godkänd av första kammaren den 8 juni 1932.

Godkänd av andra kammaren den 8 juni 1932.

Riksdagens skrivelse till Konungen i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anslag till bekämpande av arbetslösheten jämte vissa i ämnet väckta motioner.

(Statsutskottets utlåtande nr 123.)

Till Konungen.

I den till riksdagen den 4 januari 1932 avlåtna propositionen (nr 1) angående statsverkets tillstånd och behov för budgetåret 1932/1933 har Eders Kungl. Maj:t i avseende å femte huvudtiteln, innefattande anslagen till socialdepartementet (punkt 9 av det vid propositionen fogade statsrådsprotokollet över socialärenden samma dag), föreslagit riksdagen att, i avbidan på den proposition, som kunde komma att avlåtas i ämnet, till bekämpande av arbetslösheten för budgetåret 1932/1933 beräkna ett extra reservationsanslag av 20,000,000 kronor.

Sedermera har Eders Kungl. Maj:t i en till riksdagen avlåten, den 22 april 1932 dagtecknad proposition, nr 250, under åberopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över socialärenden för sagda dag, föreslagit riksdagen att till bekämpande av arbetslösheten för budgetåret 1932/1933 anvisa ett extra reservationsanslag av 25,000,000 kronor.

I samband med Kungl. Maj:ts förevarande proposition har riksdagen till behandling förehaft åtskilliga inom riksdagen väckta motioner, däribland

dels en motion (II:104), vari hemställts, att riksdagen måtte i skrivelse till Eders Kungl. Maj:t anhålla, att Eders Kungl. Maj:t måtte skyndsamt låta utreda planläggning av nyttiga arbeten på lång sikt, för statens räkning, i syfte att bereda arbetslösa anställning;

dels ock en motion (II:42), vari hemställts, att riksdagen ville vidtaga sådan ändring i de för statens arbetslöshetshjälp gällande direktiven, att ökade möjligheter till kontantunderstöd lämnas i motionen berörda grupper;

samt att utredning verkställas i syfte att bereda lämpliga reservarbeten åt arbetslösa, som förut sysselsatts inom de merkantila yrkena och som sakna fysiska förutsättningar för hårt kroppsarbete.

Såsom de i propositionen lämnade uppgifterna giva vid handen och allmänt känt är, har arbetslösheten under de gångna månaderna av innevarande år tagit en omfattning, som måste betraktas såsom synnerligen oroväckande. Med den varmare årstidens inbrott bör dock någon ljusning kunna förväntas inträda, som bör kunna medgiva en begränsning av den understödsverksamhet, varom nu är fråga.

Enligt den föreliggande propositionen skulle statens hjälpverksamhet för arbetslösa under nästkommande budgetår utövas efter i huvudsak samma linjer som hittills. Detta förslag får riksdagen bifalla. Motionsvis (II: 104) har, såsom nämnts, hemställts om utredning angående planläggning av nyttiga arbeten på lång sikt i syfte att bereda arbetslösa anställning. Med anledning härav vill riksdagen hava uttalat, att riksdagen med hänsyn till det försvarade budgetära läget, förutsätter, att största möjliga omsorg iakttages vid valet av lämpliga objekt för reservarbetens utförande.

Såsom av statsrådsprotokollet framgår, har arbetslöshetskommissionen i sin skrivelse till Eders Kungl. Maj:t den 15 april 1932 anmält, att kommissionen, med hänsyn till statsmakternas direktiv rörande löneläget vid reservarbetena, beaktat den förskjutning i nedåtgående riktning, som för närvarande pågår beträffande den allmänna lönenivån samt att kommissionen därför gått i författning om att undersöka gällande grovarbetarlöner på den öppna arbetsmarknaden och att den komme att verkställa de justeringar av lönenivån vid reservarbetena, vartill undersökningens resultat gäve anledning. Riksdagen vill med avseende härå framhålla angelägenheten av att därvid tillbörlig hänsyn toges till löneförhållandena inom jord- och skogsbruk.

I övrigt vill riksdagen framhålla, att verksamheten bör, så långt ske kan, inriktas på att inom ramen av tillgängliga anslag bereda arbete åt största möjliga antal arbetslösa.

Vad beträffar storleken av det anslag, som äskats för nästkommande budgetår för nu berörda ändamål, har riksdagen funnit sig böra anvisa det av Eders Kungl. Maj:t ifrågasatta beloppet å 25,000,000 kronor. Under åberopande av vad riksdagen i saken anfört i sin skrivelse nr 21 vid denna riksdag angående tilläggsanslag för arbetslöshetens bekämpande vill riksdagen medgiva att även av nu ifrågavarande anslag för nästkommande budgetår ett belopp av 500,000 kronor ställes till Eders Kungl. Maj:ts förfogande för att efter prövning av Eders Kungl. Maj:t användas till främjande av företagsverksamhet, varigenom i största möjliga utsträckning ökade arbetstillfällen må kunna beredas.

Vad slutligen beträffar motionen II: 42, vill riksdagen framhålla, att,

enligt vad erfarenheten visat, de i motionen framförda önskemålen kunna tillgodoses med nu gällande direktiv. Riksdagen förväntar jämväl, att arbetslöshetskommissionen i den utsträckning, som finnes möjlig, tillmötesgår de önskemål, som i motionen framförts.

Under åberopande av vad sålunda anförts och då riksdagen i övrigt icke haft något att erinra mot Eders Kungl. Maj:ts förslag, får riksdagen anmäla, att riksdagen till bekämpande av arbetslösheten för budgetåret 1932/1933 anvisat ett extra reservationsanslag av 25,000,000 kronor.

Stockholm den 8 juni 1932.

Med undersåtlig vördnad,